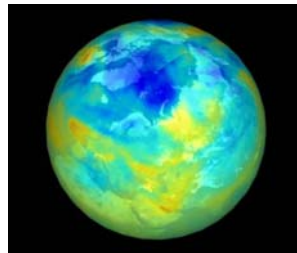

Glossary

High School Level

Living Environment Glossary

English / Albanian

Translation of Living Environment terms based on the Coursework for Living Environment Grades 9 to 12.

Word-for-word glossaries are used for testing accommodations for ELL/LEP students

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and World Languages

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of The University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Rochester
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed.D.	Beechhurst
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Monticello
JUDITH CHIN, M.S. in Ed.	Little Neck
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S. in Ed., M.S. in Ed.	Morristown
CATHERINE COLLINS, R.N., N.P., B.S., M.S. in Ed., Ed.D.	Buffalo
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., C.A.S.	New Hempstead
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
ELIZABETH S. HAKANSON, A.S., M.S., C.A.S.	Syracuse
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
SUSAN W. MITTLER, B.S., M.S.	Ithaca

Commissioner of Education and President of The University

MARYELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH R. BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
A	
abandon	braktis/abandonoj
abbreviation	shkurtim
ability	aftësi/kapacitet/cilësi
abiogenesis	abiogjenezë
abiotic	abiotik/jo i gjallë
abiotic factor	faktor abiotik
abortion	ndërprerje/abort
absorption	përthithje/absorbim
accomplish	kryej/përmbush/përfundoj
according to	sipas/në përputhje me
account	llogari/vlerësim/shpjegim/konsideroj/shpjegoj/raportoj
accumulate	mbledh/grumbulloj/akumuloj
accurate	i saktë
acetylcholine	acetilkolinë
acid	acid
acid rain	shi acid
acidity	aciditet
acne	akne
acquire	mbledh/fitoj/blej
acquired characteristics	karakteristika të fituara
acquired immunity	imunitet i fituar
acquired immunodeficiency syndrome (AIDS)	sindroma e pamjaftueshmërisë imunitare të fituar (SIDA)
acromegaly	akromegali
activation energy	energji aktivizimi
active immunity	imunitet aktiv/imunitet i aktivizuar
active site	vend aktiv/vend i aktivizuar
active transport	transport aktiv
activity	aktivitet/veprimtari
adaptation	përshtatje
adaptive	përshtatës/që përshtatet
adaptive radiation	rrezatim që përshtatet
adaptive value	vlerë që përshtatet
addiction	varësi
additional	shtesë
adenine	adeninë
adenosine diphosphate (ADP)	adenozinë difosfat (ADP)
adenosine monophosphate (AMP)	adenozinë monofosfat (AMP)
adenosine triphosphate (ATP)	adenozinë trifosfat (ATP)
adequate	i përshtatshëm/i mjaftueshëm
adhesion	ngjitje/bashkim/aderencë
adipose tissue	ind yndyror
adolescence	adoleshencë
adrenal cortex	korteks adrenal/kore e gjëndrës mbiveshkore
adrenal gland	gjëndër mbiveshkore
adrenal medulla	medulë e gjëndrës mbiveshkore

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
adrenaline	adrenalinë
adrenocorticotrophic hormone (ACTH)	hormon adrenokortikotropik (ACTH)
adsorption	ndajthithje
adult	i rritur/në moshë madhore
advantage	avantazh/përparësi
aerobe	aerob
aerobic	aerob/aerobik
aerobic respiration	frymëmarrje aerobe
aerosol	aerosol
afterbirth	placentë
agar	agar
agarose	agarozë
agglutination	aglutinim
agglutinin	aglutininë
agglutino-gen	aglutinogjen
aging	vjetrim/plakje
agricultural	bujqësor
agriculture	bujqësi
AIDS (acquired immunodeficiency syndrome)	SIDA (sindroma e pamjaftueshmërisë imunitare të fituar)
ailment	sëmundje/shqetësim
air pollution	ndotje ajri
air sac	qeskë ajri
air space	hapësirë ajrore
albinism	albinizëm
albino	albin
albumen	albuminë
alcoholic fermentation	fermentim alkoolik
algae	alga
algal bloom	lulëzim i algave
alimentary canal	trakt gastrointestinal/aparat i ushqimit
alkaline	alkalin
all or none response	reagim "të gjitha ose asnjë"
allantois	alantois
allele (s)	alele
allergic	alergjik
allergic reactions	reaksione alergjike
allergy	alergji
alter (ed)	ndryshoj/modifikoj (ndryshuar/modifikuar)
altered gene	gjen i ndryshuar/gjen i modifikuar
alternation of generation	këmbim i brezit /metagjenezë
alveolus	alveol
ameba	amebë
amoeboid movement	lëvizje ameboide
amino acid (s)	aminoacid(e)
amino group	grup aminë
ammonia	amoniak

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
amniocentesis	amniocentezë
amnion	amnion
amniotic fluid	lëng amniotik
amount	sasi
amphibian	amfib
amylase	amilazë
anabolism	anabolizëm
anaerobe	anaerob
anaerobic	anaerobik/anaerob
analgesic	analgjezik
analogous structure	strukturë analoge
anaphase	anafazë
anatomy	anatomi
androgen	androgjen
anemia	anemi
angina pectoris	angina pectoris/angjinë e krahasorit
animal	kafshë
ant	milingonë
antenna (e)	antenë/antena
anterior	anterior/i përparmë
anther	pjalmore
antibiotic (s)	antibiotik(ë)
antibodies	antitrupa/kundërtrupa
antibody	antitrup/kundërtrup
anticodon	antikodon
antigen	antigjen
antihistamine	antihistaminë
antiseptics	antiseptik
antitoxin	antitoksinë
anus	anus
aorta	aortë
aortic arch	hark i aortës
aphotic zone	zonë afotike
appearance	paraqitje/dukje
appendage	shtesë/shtojcë
appendicitis	apendicit
appendix	shtojcë/shtesë
apply	zbatoj/aplikoj
appropriate	i duhur/i përshtatshëm
approval	miratim/aprovim
aquaculture	akuakulturë
aquarium	akuarium
aquatic	ujor/akuatik
arid	i thatë
arrow	shigjetë
arteriole	arterie e vogël/arteriolë
artery	arterie

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
arthritis	artrit
artificial selection	përzgjedhje selektive
asbestos	asbest
ascending colon	kolon ngjitës
ascorbic acid	acid askorbik
asexual	aseksual/joseksual
asexual reproduction	riprodhim aseksual
asexually	joseksualisht
ash	hi
aspen	plep
assembled	i bashkuar/i montuar
assimilation	asimilim
associate	shoqëroj/lidh
association neuron	interneuron
assuming	supozues/hipotetik
assumption	supozim/hipotezë
aster	astër
asthma	astmë
astigmatism	astigmatizëm
atherosclerosis	aterosklerozë
athlete's foot	këmbë atleti
atmosphere	atmosferë
atmospheric	atmosferik
atmospheric temperature	temperaturë atmosferike
atom	atom
atomic mass	masë atomike
atomic number	numër atomik
ATP (adenosine tri-phosphate)	ATP (adenozinë trifosfat)
atria	atriume
atrium	atrium
attach	ngjit/bashkëngjit
attack	sulm/atak
attempt	përpjekje/tentativë
auditory canal	kanal dëgjimi
auditory nerve	nerv dëgjimi
auricle	aurikul/vesh i jashtëm
autoclave	autoklavë
automobile	automjet
autonomic nervous system	sistem nervor autonom
autosome	autozom
autotroph	autotrof/vetushqyes
autotrophic	autotrofik/autotrof
autotrophic nutrition	ushqyerje autotrofe
auxin	auksinë
availability	disponueshmëri
available	në dispozicion/i disponueshëm
axis	aks/bosht

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
axon	akson
B	
bacteria	baktere
bacterial	bakterial
bacterial infections	infeksione bakteriale
bacterial pneumonia	pneumoni bakteriale
bacteriophage	bakterofag
bacterium	bakter
balance	ekuilibër
balanced diet	dietë e balancuar
ball and socket joint	artikulacion me kokë sferike
bare	i zhveshur/i ekspozuar/i thjeshtë
bark	leh
barnacle	këpushë
basal metabolic rate	shpejtësi metabolike bazë
base	bazë
base-pairing	çiftim bazë
bass	bas/levrek
beak	sqep
bear	ari
beaver	kastor
beetle	buburrec
behavior	sjellje
behavioral	i sjelljes/bihevioral
benedict's solution	reagent i Benediktit
benthos	bentos
beriberi	beri-beri
bias	paragykim
bicarbonate	bikarbonat
biceps	biceps/muskul dykrerësh
bicuspid valve	valvul mitrale/valvul dykllapëshe/valvul biskupide
bilateral symmetry	simetri bilaterale/simetri e dyanshme
bile	tëmth/bilë/lëng biliar
bile duct	kanal tëmthi
bile pigment	pigment i bilës
binary fission	ndarje binare
binomial nomenclature	nomenklaturë me dy emra/nomenklaturë me dy emërtime
biochemical processes	processe biokimike
biochemistry	biokimi
biodegradable	i biodegradueshëm
biodiversity	biodiversitet
biogenesis	biogjenezë
biogeochemical cycle	cikël biogjeokimik
biological catalysis	katalizë biologjike
biological control	kontroll biologjik
biological magnification	shtim biologjik/zmadhim biologjik

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
biology	biologji
biomass	biomasë
biome	biomë
bioremediation	biorehabilitim
biosphere	biosferë
biotechnological	bioteknologjik
biotechnology	bioteknologji
biotic	biotik
biotic factor	faktor biotik
birch	mështekën
birth canal	kanal i lindjes
birth control	kontroll i lindjes
birth rate	numër i lindjeve
biuret test	provë e Biuretit
bladder	fshikëz
blade	gjethe/teh
blastula	blastula
blending inheritance	trashëgimi e përzier
blind spot	zonë e errët/skotomë
blinking	kapsitje e syve
block	bllokoj/bllok
blood	gjak
blood cavity	kavitet me gjak/zgavër me gjak
blood circulation	qarkullim i gjakut
blood clotting	mpiksje gjaku/koagulim gjaku
blood group	grup gjaku
blood plasma	plazmë e gjakut
blood platelet	pllakëz gjaku/trombocit
blood pressure	presion i gjakut
blood smear	shenjë gjaku
blood sugar	sheqer në gjak
blood transfusion	transfuzion gjaku
blood vessel	enë gjaku
boil	ziej/vloj
bond	lidh/lidhje
bone	kockë
bone marrow	palcë e kockës
booklet	broshurë/fletëpalosje
botany	botanikë
Bowman's capsule	kapsulë e Bowman
brain	tru
brain stem	trung i trurit
bread mold	myk i bukës
breathing	frymëmarrje
breeding	mbarështim/kultivim
briefly	shkurtimisht
broccoli	brokoli

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
bronchitis	bronkit
bronchus	bronke
bubble	filluskë
bud	syth/gonxhe
budding	që lëshon sythë/në mugullim
buffer	zbut/ zbutës
bulb	bulb
burn	djeg
C	
cabbage	lakër
calcium	kalcium
calcium carbonate	karbonat kalciumi
calibrate	kalibroj/taroj
calorie	kalori
calorimeter	kalorimetër
cancer	kancer
canopy	tendë
capacity	kapacitet
capillary	kapilar
capillary action	lëvizje kapilare/kapilaritet
carbohydrate	karbohidrat
carbohydrate (s)	karbohidrat(e)
carbon	karbon
carbon cycle	cikël karboni
carbon dioxide	dyoksid karboni
carbon fixation	asimilim karboni
carbon monoxide	monoksid karboni
carbon-containing	që përmban karbon
carboxyl group	grup karboksil
carcinogen	kancerogjen
cardiac muscle	muskul kardiak
cardiovascular disease	sëmundje kardiovaskulare
carnivore	mishngrënës
carnivorous	mishngrënës/që ushqehet me mish
carotene	karoten
carrier	bartës/transportues
carrying capacity	kapacitet transportues
cartilage	kërce/kartilazh
catabolism	katabolizëm
catalase	katalazë
catalyst	katalizator
caterpillar	larvë
catfish	mustak
cattail	bimë kënetore/bishtmi
caudal fin	fletë e bishtit/flatë kaudale
caudal vertebra	vertebër e bishtit
caudatum	caudatum

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
cauliflower	lulelakër
cell	qelizë
cell body	trup qelizor
cell cycle	cikël i qelizës/cikël qelizor
cell division	ndarje e qelizës
cell membrane	membranë qelizore
cell plate	pllakë qelizore
cell respiration	frymëmarrje e qelizës
cell specialization	specializim i qelizës
cell theory	teori qelizore/doktrinë e qelizës
cell wall	mur qelizor
cell-mediated immunity	imunitet i aktivizuar nga qelizat
cellular respiration	frymëmarrje qelizore
cellulose	celulozë
Celsius	Celsius
Celsius scale	shkallë Celsius
centigrade	centigradë
centimeter	centimetër
central nervous system	sistem nervor qendror
centrifuge	centrifugë
centriole	centriol
centromere	centromer
centrosome	centrozom
cereal group	grup drithërash
cerebellum	tru i vogël/cerebelum
cerebral cortex	kore e trurit/korteks cerebral
cerebrospinal fluid	lëng cerebrospinal
cerebrum	tru i madh/cerebrum
certain	disa/i sigurt/i caktuar
cervix	zverk
challenge	sfidë/sfidoj
chemical	kimik
chemical bond	lidhje kimike
chemical equation	ekuacion kimik
chemical formula	formulë kimike
chemical reaction	reaksion kimik
chemoautotroph	kemoautotrof
chemosynthesis	kemosintezë
chemotherapy	kimioterapi
chemotropism	kimiotropizëm
chicken pox	li e dhenve
chipmunk	ketër amerikan
chitin	kitinë
chlorine	klor/i klorit
chlorophyll	klorofil
chloroplast	kloroplast
cholera	kolerë

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
cholesterol	kolesterol
chordate	në formë zemre
chorion	korion
chromatid	kromatid
chromatin	kromatinë
chromatography	kromatografi
chromosomal alteration	ndryshim kromozomik/modifikim i kromozomeve
chromosomal recombination's	rikombinim i kromozomeve
chromosome	kromozom
chyme	ushqim i tretur në stomak
cilia	qime/fije/kamzhik
ciliary motion	lëvizje me kamzhik
circulation	qarkullim
circulate	qarkulloj
circulatory	qarkullues/i qarkullimit
circulatory system	sistem qarkullimi
claim	pretendim/pretendoj
class	klasë
classification	klasifikim
classify	klasifikoj
clawed	e kapur me kthetra
cleavage	shpetëzim
climate	klimë
climax community	komunitet i klimaksit
climax	klimaks
climax	klimaks
clipping	qethje/prerje
clone	klon
cloning	klonim
close circulatory systems	sisteme qarkulluese të mbyllura
coacervate	koacervat
coal	qymyr
coarse adjustment	përshtatje jo e detajuar
coast	breg/bregdet
coastal ocean	oqean bregdetar
coastline	vijë bregdetare
cocci	kokë
coccus	kok
cockroach	furrtares/buburrec
cocoon	fshikëz
codominance	kodominancë/bashkëmbizotërim
codon	kodon
coenzyme	koenzimë
coevolution	koevolucion
cohesion	kohezion
cohesive force	forcë lidhëse/forcë tërheqëse
collect	mbledh/grumbulloj

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
collecting duct	kanal mbledhës/trakt grumbullues
colloidal dispersion	dispersion koloidal
colon	kolon
colony	koloni
color blindness	verbëri kromatike/mosnjohje e ngjyrave
coloration	ngjyrim
combat	luftoj
combination	kombinim
commensalism	komensalizëm
common	i përbashkët/i zakonshëm
common ancestor	paraardhës i përbashkët
common cold	ftohje e zakonshme
communicable	i komunikueshëm/i transferueshëm
communication	komunikim
community	komunitet
competition	konkurs
competitive exclusion principle	parim i përjashtimit konkurrues
complementary	plotësues
complete protein	proteinë komplete/proteinë e plotë
complex multicellular	kompleks multiqelizor
complexity	kompleksitet
compost	kompostoj/komposto
compound	përbërje/përbërës/komponim
compound eye	sy i përbërë
compound light microscope	mikroskop me dritë i përbërë
compound microscope	mikroskop i përbërë
concentration	përqendrim
concentration gradient	gradient përqendrimi
concept	koncept/nocion
conception	konceptim
concerning	në lidhje me/për
conclusion	konkluzion/përfundim
condensation	kondensim
conditioned reflex	refleks i kushtëzuar
conditioning	kushtëzim/kondicionim
conduct	transmetoj/përçoj/veproj/sjellje
conduction	përcjellshmëri/përçueshmëri
cone	kon
conifer	konifer/halor
coniferous	halor/konifer
coniferous forest	pyll halor
conjugation	konjugim
connective tissue	ind lidhës/ind bashkues
conservation	ruajtje
conservation of environment	ruajtje e mjedisit
considered	e konsideruar/e marrë në konsideratë/në fjalë
constipation	konstipacion/kapsllëk

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
construct	ndërtoj
consumer	konsumator
contain	përmban
content	përmbajtje
contour farming	kultivim në kuotë në brazda
contour ploughing	plugim në kuotë në brazda
contraception	kontrceptim/mbrojtje ndaj shtatzënisë
contractile vacuole	vakuolë tkurrëse
contribute	kontribuj
control	kontroll/kontrolloj
controlled experiment	eksperiment i kontrolluar
controlled variable	variabël i kontrolluar/ndryshore e kontrolluar
convergent evolution	evolucion konvergjent
convert	konvertoj/transformoj
convulsion	konvulsion
coordinating system	sistem koordinativ
coordination	koordinim
coral	koral/i koralit/koralor
coral reef	shkëmb koralor
coronary circulation	qarkullim koronar
coronary artery	arterie koronare
corpus luteum	corpus luteum
cortex	kore/korteks
cortisone	kortizon
cotyledon	kotiledon
covalent bond	lidhje kovalente
cover	mbuloj/ mbulesë
cover crop	kulturë mbuluese/bimë mbuluese
coverslip	bar mbulues
Cowper's gland	gjëndër e Cowper-it
Cranial nerve	nerv kranial
crayfish	gaforre lumi
crescent	rritës/në rritje/në formë gjysmëhëne
cretinism	kretinizëm
cricket	kriket
crisp	kërce/kërcitëse
crop	kulturë/bimë
crop rotation	rotacion i kulturave/kultivim me rotacion
crop breeding	mbarështim i kulturave
crop fertilization	fertilizim i kulturave
crop pollination	polenizim i kulturave
crossing-over	kryqëmbim
crustacean	krustace
cryptic coloration	ngjyrim kriptik/ngjyrosje kriptike
cultivated plant	bimë e kultivuar
culture	kulturë
currently	aktualisht

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
cuticle	kutikul
cutting	shartesë/kalem
cycling	ciklik
cyclonic	ciklonik
cysteine	cisteinë
cytokinesis	citokinezë
cytolysis	citolizë
cyton	citon
cytoplasm	citoplazmë
cytoplasmic division	ndarje citoplazme
cytosine	citozinë
cytoskeleton	citoskelet
D	
damage	dëmtim
dangerous	i rrezikshëm
dark reaction	reaksion në errësirë
Darwinism	darwinizëm
data	të dhëna
daughter cell	qelizë bijë
deamination	deaminim
decay	prishje/zbërthim/dekompozim
deciduous	gjethor/gjetherënës
deciduous tree	pemë gjetherënëse
decomposer (s)	dekompozues
decomposition	shpërbërje/dekompozim
decrease	reduktuj
defecation	defekim
defective	defektoz
defective gene	gjen defektoz/me defekt
deficiency disease	sëmundje e pamjaftueshmërisë/sëmundje e insuficiencës
defoliation	rënie e gjetheve
deforestation	shpyllëzim
degeneration	shpërbërje
dehydration	dehidratim
dehydration synthesis	sintezë dehidrimi
dehydrogenase	dehidrogjenazë
deletion	fshirje
demand	kërkon/kërkesë
demographic transition	tranzicion demografik
demography	demografi
denaturation	denatyalizim
dendrite	dentrit
denitrification	denitrifikim
denitrifying bacteria	baktere të ciklit azotik
density-dependent limiting factor	faktor kufizues i varur nga dendësia
density-independent limiting factor	faktor kufizues i pavarur nga dendësia

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
deoxyribonucleic acid (DNA)	acid dezoksiribonukleik (ADN)
deoxyribose	deoksiribozë
dependent variable	variabël i varur
deplete	varfëroj/shteroj/shfrytëzoj
depletion	varfërim/shterim
depressant	lëndë narkotike/lëndë depressive
dermis	dermë
desalination	shkripëzim
desert	shkretëtirë
desertification	shkretim
desirable	i dëshirueshëm
destroy	spostoj/heq/shkatërroj
destruction	spostim/heqje/shkatërrim
detect	zbuloj
detection	zbulim
determine	përcaktoj
detoxication	detoksikim
detrimental	i dëmshëm
detritus	detrit/mbeturinë
development	zhvillim
deviation	shmangie
dextrose	dekstrozë
diabetes	diabet
diagram	diagram
dialysis	dializë
diaphragm	diafragmë
diarrhea	diarre
diastole	diastolë
diastolic pressure	presion diastolik
diatom	diatom
dichotomous	diktomik
dichotomous key	çelës diktomik
died off	fashitur/vyshkur/tharë
diet	dietë
differ	ndryshoj
differences	ndryshime
differentiation	ndarje/diferencim
diffusion	difuzion/shpërhapje
digest	tres ushqimin
digestion	tretje ushqimi
digestive enzyme	enzimë tretëse
digestive juices	lëngje tretëse
digestive system	sistem tretës
dihybrid	dihybrid
dihybrid cross	kryqëzim dihibrid
dilation of blood vessel	zgjerim i enës së gjakut
dimorphism	dimorfizëm

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
dinosaur	dinozaur
dioxide	dioksid
dipeptide	dipeptid
diphtheria	difteri
diploid	diploid
direct harvesting	mbledhje e drejtpërdrejtë/shfrytëzim i drejtpërdrejtë
direction	drejtim
directly	drejtpërdrejt
disaccharide	disakaride
disadvantage	disavantazh
disaster	fatkeqësi/shkatërrim
discs	disqe
disease	sëmundje
disjunction	ndarje/veçim
dislocation	dislokim/zhvendosje
dispersal	shpërhapje
disposal	zhvendosje/largim/vendosje
dispose	sistemoj/vendos
disrupt	prish/këpus/zbërthej
dissecting microscope	mikroskop stereoskopik/mikroskop diseksioni
dissection	diseksion/ndarje/zbërthim
dissolve	tres/holloj/zbërthej
diuretic	diuretik
diurnal	ditor
diversity	diversitet
divide	ndaj
(DNA) deoxyribonucleic acid	acid dezoksiribonukleik (ADN)
DNA fingerprinting	profilim i ADN-së
DNA polymerase	polimerazë e ADN-së
dominance	dominim
dominant	dominant
dominant gene	gjen dominant/gjen dominues
dominant species	lloje dominuese/lloje dominante
dominant trait	tipar dominant/tipar dominues
dormancy	letargji/gjendje pasive
dorsal	shpinor/dorsal
double fertilization	pllenim i dyfishtë
double helix	heliks i dyfishtë
Down's syndrome	sindromë Down
drainage	drenim/kullim
drilling	shpim
drone	jetë si parazit/parazitizëm
drosophila	drozofilë
drug	bar/drogë
drug abuse	abuzim me barnat/abuzim me drogat
drug dependence	varësi ndaj barnave/varësi ndaj drogave
drug overdose	mbidozë bari/mbidozë droge

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
duckweed	bimë ujore të familjes "Lemnoideae"
ductless gland	gjëndër endokrine
dump	hedh/shkarkoj/vend për hedhjen e mbeturinave
duodenum	duoden
dwarfism	duarfizëm
dynamic	dinamik
dynamic equilibrium	ekuilibër dinamik
dysentery	dizenteri
E	
eagle	shqiponjë
ear	vesh
ear canal	kanal veshi
eardrum	daulle veshi
earthworm	krimb toke
echinoderm	ekinoderm
ecological	ekologjik
ecological niche (s)	nishë(a) ekologjike
ecological pyramid	piramidë ekologjike
ecological succession	trashëgimi ekologjike/vazhdimësi ekologjike
ecologically	në mënyrë ekologjike/ekologjikisht
ecology	ekologji
economically	ekonomikisht/në mënyrë ekonomike
ecosystem	ekosistem
ecosystem diversity	diversitet i ekosistemit
ectoderm	ektodermë
edema	edemë
effective	efektiv
effectiveness	efikasitet
effector	efektor/efektues
egg	vezë
ejection	nxjerrje/ekstraktim
elbow joint	artikulacion i bërrylit
electrocardiogram (EGG) or (EKG)	elektrokardiogramë (EGG) ose (EKG)
electron	elektron
electron microscope	mikroskop me elektrone
electronic balance	ekuilibër elektronik
electrophoresis	elektroforezë
element	element
elephantiasis	elefantiazë
eliminate	eliminoj
elongation region	regjion zgjerimi/rajon zgjerimi
elongation zone	zonë zgjerimi
embolism	embolizëm
embolus	embol
embryo	embrion
embryo sac	qipë embrionale
embryology	embriologji

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
embryonic	embrionik
embryonic membrane	membranë embrionale
emigration	emigrim
emit	emetoj/nxjerr
emphysema	emfizemë
emulsification	emulsifikim
enable	bëj të mundur/mundësoj
enamel	smalt
end product	produkt përfundimtar/produkt fundor
endangered species	specie në rrezik zhdukjeje
endemic	endemik
endocrine gland(s)	gjëndër(gjendra) endokrine
endocrine system	sistem endokrin
endocrinology	endokrinologji
endocytosis	endocitozë
endoderm	endodermë
endoparasite	endoparazit
endoplasmic	endoplazmik
endoskeleton	skelet i brendshëm/endoskelet
endosperm	endospermë
endosperm nucleus	bërthamë endosperme
energy flow	qarkullim energjie
energy pyramid	piramidë energjie
engineering	ndërtim/inxhinieri
engulf	përpij/gllabëroj
enlist	regjistroj
enrich	pasuroj
environment	mjedis
environmental	mjedisor
environmental impact statement	deklaratë e ndikimit në mjedis
enzyme(s)	enzimë(a)
enzyme-substrate complex	kompleks enzimë-substrat
epicotyl	epikotil
epidemic	epidemik
epidermis	epidermë
epididymis	epididim
epiglottis	epiglotë
epinephrine (adrenaline)	epinefrinë (adrenalinë)
epithelium	epitel
equatorial plane	rrafsh ekuatorial
equatorial plate	plan ekuatorial
equilibrium	ekuilibër
era	periudhë/erë/epokë
erect posture	pozicion drejt
erosion	erozion
error	gabim
Escherichia coli (e. coli)	Escherichia coli (e. coli)

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
esophagus	ezofag
essential amino acid	aminoacid thelbësor
estrogen	estrogjen
estuary	grykëderdhje
ethyl alcohol	alkool etili
euglena	euglenë
eukaryote	eukariot
eukaryotic cell	qelizë eukariote
Eustachian tube	kanal Eustachian
evaporate	avulloj
evaporation	avullim
evidence	dëshmi
evolution	evoluim/zhvillim
evolutionary	zhvilluese/e zhvillimit
evolve	evuoloj/zhvilloj
examination	ekzaminim
except	përveç/me përjashtim të
excess	tepricë
excessive	i tepërt
excretion	ekskretim
excretory	ekskretues
exercise	ushtroj
exhalation	frymënxjerrje
exhale	nxjerr frymë
exhaust	nxjerr/shkarkoj
exhibit	shfaq/paraqet
exist(s)	ekzistojnë/ekziston
exocrine gland	gjëndër endokrine
exon	ekzon
exoskeleton	ekzoskelet
experiment	eksperiment
expiration	frymënxjerrje
explanation	shpjegim
explosive	shpërthyes/plasës
exponential growth	rritje eksponenciale
expose(d)	eksponoj/i ekspozuar
expressed	shprehur
expression	shprehje
extensor	muskul ekstensor/muskul zgjatues
extent	shtrirje
external	i jashtëm
external fertilization	pllenim i jashtëm
external respiration	frymëmarrje e jashtme
extinct	zhduk
extinction	zhdukje
extinction of fauna	zhdukje e faunës
extracellular digestion	tretje jashtëqelizore

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
extract	ekstraktoj/nxjerr
eye	sy
eyepiece (ocular)	lente (okulare)
F	
facilitated diffusion	shpërhapje e lehtësuar
Fahrenheit scale	shkallë Fahrenhajt
fallopian tube (oviduct)	gyp fallopian (gyp i mitrës)
fallout	mbetje radioaktive/bie/ndaj
family	familje
fangs	dhëmbë helmues
farsightedness	largpamësi/dritëgjatësi/hipermetropi
fat	yndyrë/dhjamë
fatal	vdekjeprurës
fatigue	lodhje
fatty acid	acid yndyror
feather	pendë
feces	fece
feedback	reagim
feedback mechanism	mekanizëm reagimi
female gamete	gametë femërore
female reproductive system	sistem riprodhues femëror
femur	femur
fermentation	fermentim
fern	fier
fertilization	plehërim
fertilizer(s)	plehërues
fetal	fetale/e fetusit
fetal alcohol syndrome	sindromë alkoolike e fetusit
fetus	fetus
fever	ethe
fewer	më pak
fiber	fibër
fibrin	fibrinë
fibrinogen	fibrinogjen
fibrous root system	sistem rrënjor xhufkor
field	fushë
field of microscope	fushë e mikroskopit
filament	filament/fije
filter out	nxjerr nëpërmjet filtrimit
filtered	filtruar
filtrate	filtrat/kullojë
filtration	filtrim
fin	pendë
finches	trishtila
fine adjustment	përshtatje e detajuar
fingerprinting	gjurmë gishtash
finite	i fundmë

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
firm	i palëvizshëm
first filial generation	brez i parë
first-level consumer	konsumator i nivelit të parë
fission	ndarje/zbërthim
flagella	bisht/zgjatim
flagellum	flagjelë
flatworm	krimb i sheshtë
flea	plesht
flexor	muskul tërheqës/muskul fleksor
flipper of whale	pendë notuese e balenës
florescence	fluoreshencë
flow	rrjedh/rrymë
flow of energy	rrymë energjie
flower	lule
fluid	fluid/lëng
fluke	trematodë/shojzë/peshk shpatë/bisht i balenës
fluoridation	fluorizim
fluoride	fluorur
folic acid	acid folik
follicle	folikul
follicle stimulating hormone (FSH)	hormon nxitës i folikulave (FSH)
food allergen	alergjen ushqimor
food chain	zinxhir ushqimor
food poisoning	helmim nga ushqimi
food pyramid	piramidë ushqimore
food vacuole	vakuolë ushqyese
food web	rrjet ushqimor
forceps	forceps
forest conservation	mbrojtje e pyjeve
form	formë/formoj
formation	formim/formacion/krijim
formula	formulë
fossil	fosil
fossil fuel	lëndë djegëse fosile
fossil record	të dhëna fosile/gjurmë fosile
four o'clock flower	lulembremje/lulenate
fracture	çarje
fragment	fragment/pjesë
fraternal twin	binjak dizigot
freeze drying	tharje në temperaturë ngrirjeje
frequently	shpesh
freshwater	ujëra të ëmbla
fructose	fruktozë
fruit	frutë
fruit fly	mizë pemësh
fumes	tymos/thaj
fungi	kërpudha

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
fungus	kërpudhë
fur	gëzof
G	
galactose	galaktozë
galactosemia	galaktosemi
gall bladder	fshikëz e tëmthit
gallon	galon
gallstone	gurë tëmthi
gamete	gamet
gametogenesis	gametogjenezë
gamma globulin	gamaglobulinë
ganglion	ganglion
gas exchange	shkëmbim gazesh
gaseous exchange	shkëmbim i gazeve
gasoline	benzinë
gastric	gastrik/i stomakut
gastric juice	lëng gastrik/lëng i stomakut
gastro vascular cavity	kavitet gastrovaskular
gastrula	gastrulë
gastrulation	gastrulim
gel electrophoresis	xhel-elektroforezë/elektroforezë në xhel
gene	gjen
gene expression	shprehje e gjeneve
gene frequency	frekuencë alelike
gene linkage	lidhje gjenike/gjenetike
gene mutation	mutacion i gjeneve
gene	gjen
gene(s)	gjen(e)
generalization	përgjithësim
genetic	gjenetik
genetic counseling	këshillim gjenetik
genetic disease	sëmundje gjenetike
genetic diversity	diversitet gjenetik
genetic engineering	modifikim gjenetik
genetic marker	marker gjenetik/shënjes gjenetik
genetic recombination	rikombinim gjenetik
genetic variation	variacion gjenetik
genetically	gjenetikusht
genetics	gjenetikë
genome	gjenom
genotype	gjenotip
genus	gjini/lloj/specie
geographic isolation	izolim gjeografik
geologic time scale	shkallë e kohës gjeologjike
geotropism	gjeotropizëm
germ theory of disease	teori e rolit të mikrobeve në sëmundje
German measles	rubeolë

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
germination	formim i embrionit/mbirje/mugullim
gestation period	periudhë shtatzënësie
GH (growth hormone)	hormon i rritjes (GH)
gigantism	gjigantizëm
gibberellin	goberelinë
gill	velëz/verzë
gizzard	rrëcok/stomak
gland	gjëndër
global warming	ngrohje globale
glomerulus	glomerulë
glucagon	glukagon
glucose	glukozë
glycerol	glicerol
glycine	glicinë
glycogen	glikogjen
glycolysis	glikolizë
gaiter	zonë midis gjurit dhe kyçit të këmbës/dollak
Golgi body (apparatus)	trup (aparatur) golxhi
gonad	gonad
gonadotropin	gonadotropinë
gonorrhoea	gonorre
gorilla	gorillë
gout	cermë
gradualism	gradualizëm
graduated cylinder	enë cilindrike e shkallëzuar
grafting	shartim
gram	gram
grana	grana
graph	grafik
grasshopper	karkalec
grassland	livadh
gray matter	lëndë gri
green algae	alga të gjelbra
green revolution	revolucion i gjelbër
greenhouse effect	efekt serrë
greenhouse gas	gaz me efekt serrë
grid	rrjet
growth	rritje
guanine	guaninë
guard cell(s)	qelizë roje
gullet	ezofag
gymnosperm	gimnospermë
gypsy moth	krimb mëndafshi

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
H	
habit	zakon
habitat	habitat
habitat fragmentation	fragmentim i habitateve
hair follicle	folikul e qimeve
half-life	gjysmë-jetë
haploid (monoploid)	haplod (monoploid)
Hardy Weinberg law	ligj i Hardy Weinberg
harm	dëmtim/dëmtoj
harmful	i dëmshëm
harmless	i padëmshëm
harvesting	vjelje/korrje
hatching	ngrohje/çelje e vezëve
Haversian canal	kanal Haversian
hay	sanë/bar i thatë
hay fever	alergji nga bari/rinit alergjik
heart	zemër
heart attack	krizë zemre/atak kardiak
heart transplant	transplant zemre
heart-lung machine	makineri zemër-mushkëri
heart beat cycle	cikël i rrahjeve të zemrës
helix	heliks
hemoglobin	hemoglobinë
hemolysis	hemolizë
hemophilia	hemofili
heparin	heparinë
hepatic artery	arterie hepatike
hepatic portal circulation	qarkullim në venën porta
herb	bar/barishte
herbivore(s)	barngrënës
hereditary	i trashëgueshëm
heredity	trashëgimi/trashëgueshmëri
hermaphrodite	hermafrodit
heterotroph	heterotrof
heterotroph hypothesis	hipotezë heterotrofe
heterotrophic	heterotrofik
heterotrophic nutrition	ushqyerje heterotrofe
heterotrophs	heterotrofë
heterozygous	heterozigot
heterozygous genotype	gjenotip heterozigot
hibernation	gjumë letargjik
high blood pressure	presion i lartë gjaku
high energy bond	lidhje me energji të lartë
hindbrain	tru i pasmë
hip joint	nyjë koksofemorale
histamine	histaminë
histidine	histidinë

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
histology	histologji
histone	histon
homeostasis	homeostazë
homeowner	pronar i shtëpisë
hominid	hominid/njeri/përfaqësues i primatëve
homo sapiens	homo sapiens
homologous chromosome	kromozom homolog
homologous structure	strukturë homologe
homozygous	homozigotë
homozygous genotype	gjenotip homozigot
hoofed animal	kafshë thundrake
hookworm	glistër/bubë/ankilostomë
hormone	hormon
host	pritës
hot	i nxehtë
hot water bath	enë me ujë të nxehtë
huge	i madh
hull	qipë/mbështjellje/lëvore
humerus	humerus/krah
humidity	lagështi
hummingbird	kolibër
humoral immunity	imunitet humoral
humus	humus
hunting	gjueti
hybrid	hibrid
hybrid vigor	hibridë të përmirësuar/heterozë
hybridization	hibridizim/kryqëzim
hydra	hidër
hydrocarbon	hidrokarbon
hydrochloric acid	acid klorhidrik
hydrogen acceptor	akceptor hidrogjeni
hydrolysis	hidrolizë
hydroponics	hidroponikë
hydrotropism	hidrotropizëm
hyper parasitism	hiperparazitizëm
hypertension	hipertension
hyperthyroidism	hipertiroidizëm/mbiprodhim i hormoneve të tiroides
hypertonic solution	tretësirë hipertonike
hypocotyl	hipokotil
hypo secretion	hipersekretim/mbisekretim
hypothalamus	hipotalamusi
hypothesis	hipotezë
hypothyroidism	hipotiroidizëm
hypotonic solution	tretësirë hipotonike

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
I	
ibuprofen	ibuprofen
ICF (intercellular fluid)	ICF (lëng brendaqelizor)
identical	identik
identical twin	binjakë identikë
identity	identitet
ileum	ileum/fund i zorrës së hollë
illustrate	ilustroj
immigration	imigrim
immune	i imunizuar/që ka imunitet
immune response	përgjigje imunitare
immune system	sistem imunitar
immunity	imunitet
inorganic	inorganik/joorganik
immunization	imunizim
impact	ndikim/impakt
implantation	transplantim/shartim
import	sjell/mbart/transferoj
importation	sjellje/mbartje/transferim
imprint	gjurmë
impulse	stimul/impuls
in vitro fertilization	fertilizim in vitro/fekondim in vitro
inappropriate	i papërshtatshëm
inborn immunity	imunitet i lindur
inbreeding	kryqëzim brenda një race
incidence	incidencë/frekuencë
incisors	dhëmbë prerës
include	përfshij
incomplete dominance	dominancë jo e plotë
incomplete protein	proteinë jokomplete/proteinë jo e plotë
increase	rritje/rris
incubation period	periudhë inkubacioni
independent (manipulated) variable	variabël i pavarur/ndryshore e pavarur (e manipuluar)
independent assortment	grupim i pavarur
index fossil	fosil tregues
indicate	tregoj
indicator	tregues
individual	individ
industrial hazard	rrezik industrial
industrial melanism	melanozë
industrialization	industrializim
infantile paralysis	paralizë infantile/paralizë e fëmijëve (poliomelit)
infection	infeksion/infektim
infectious	infektiv
infer	nxjerr përfundim/arrij në konkluzion
inference	konkluzion
inferior vena cava	vena cava inferiore

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
infinite	i pafundmë
inflammation	inflamacion/irritim
Inflammatory response	përgjigje inflamatore
influence	ndikim/ndikoj
ingestion	gëlltitje
inhibition center	qendër inhibimi/qendër frenimi
inhalation	frymëthithje/inhalacion
inherit	trashëgoj
inheritance	trashëgimi
innate behavior	sjellje e lindur
inorganic compound	përbërje inorganike
insect	insekt
insecticide(s)	insekticid(e)
insectivorous plant	bimë insektngrënëse
insert	fus
Inspect	kontrolloj/vëzhgoj/inspektoj
inspiration	thithje/frymëthithje
instinct	instinkt
insulin	insulinë
interaction	bashkëveprim/ndërveprim
interbreed(ing)	ndërkryqëzim/i ndërkryqëzuar
Intercellular fluid	lëng ndërqelizor
interference	ndërhyrje/ndikim
interferon	interferon
internal development	zhvillim i brendshëm
internal fertilization	pllenim i brendshëm
internally	së brendshmi
interneuron	interneuron
interphase	interfazë
interspecific competition	konkurrencë brenda llojit
intestinal juice	lëng intestinal
intestine	zorrë
intracellular digestion	tretje brendaqelizore
introduce	fut
intron	intron
invasion	hyrje/ndërhyrje/invazion
invasive species	specie pushtuese/specie invaduese
inversion	inversion
invertebrate	jovertebror
investigation	hetim
involuntary muscle	muskul i pavullnetshëm
involve(ing)	përfshij/përfshirje
iodine	jod
ion	jon
ionic bond	lidhje jonike
iron	hekur
irradiation	rrezatim

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
irritability	ngacmueshmëri/pezmatueshmëri
islet of Langerhans	ishull i Langerhansit
isolated	izoluar/veçuar
isotonic solution	tretësirë izotonike
isotope	izotop
J	
jellyfish	kandil deti
joint	nyjë/kyç
juvenile hormone	neoteninë
K	
karyotype	kariotip
karyotyping	përcaktim i kariotipit
kelp forest	pyll kelpi
keratin	keratinë
kernels	kokërr drithi/bërthamë drithi
kidney	veshkë
kinetic energy	energji kinetike
kingdom(s)	mbretëri
Klinefelter's syndrome	sindromë Klinefelter
knee joint	artikulacion i gjurit/nyje e gjurit
knee-jerk reflex	refleks i kupës së gjurit
knowledge	njohuri/dije
L	
labor	lindje/punë
laboratory	laborator
labyrinth	vesh i brendshëm/labirint
lack	mungesë
lactase	laktazë
lacteal	laktik
lactic acid	acid laktik
lactose	laktozë
ladybug	mollëkuqe
lake	ngjyrë vishnje/pellg/liqen
Lamarckism	Lamarksizëm
lamella	lamelë/cipë
lancet	bisturi
landfill	lëndfill
large intestine	zorrë e trashë/kolon
larva	larvë
larynx	laring/gurmaz
latitude	gjerësi
law of dominance	ligj i njëtrajtshmërisë së tipareve
law of independent assortment	ligj i pavarësisë së tipareve
law of segregation	ligj i zbërthimit të tipareve
law of use and disuse	parim i përdorimit dhe mospërdorimit
laxative	laksativ/qetësues

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
layering	shtresëzim
loop of Henle	ansë e Henlit
leaf sheath	këllëf i gjethes
leaflet	gjethëz
leaks	rrjedh/kullon
learning	të mësuarit/të nxënimit
least	më pak
legume	legume/bishtajore
leguminous plant	bimë bishtajore
lens	thjerrëz/lente
leopard	leopard
leucine	leucinë
leukemia	leukemi/leucemi
leukocyte	leukocit
lichen(s)	liken
life cycle	cikël jete
lifespan	jetëgjatësi
ligament	ligament
light microscope	mikroskop me dritë/mikroskop optik
light-dependent reaction	reaksion i varur nga drita
lily	zambak
limestone	gur gëlqeror
limit	kufi
limiting factor(s)	faktor(ë) kufizues
limiting nutrient	lëndë ushqyese kufizuese
litmus paper	letër lakmus
linked gene	gjen i lidhur
lipase	lipazë
lipid	lipid
lipid bilayer	bishtresë lipidike
lithosphere	litosferë
liver	mëlçi
livestock	bagëti/gjë e gjallë
lizard	hardhucë
lobster	karavidhe
lock	bllokoj
lockjaw	sharrëz/tetanos/spazmë
locomotion	zhvendosje/lëvizje/bartje/vetëlëvizje
log	trung/cung
logging	prerje e trupave të pemëve
logistic growth	rritje logjistike/rritje sipas modelit logjistik të Verhulst
longitudinal muscle	muskul gjatësor
louse	morr
lubricating oil	vaj lubrifikues
luminescent	luminishent/ndriçues
lung	mushkëri
Luteinizing hormone (LH)	hormon lutenizues (LH)

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
lymph	limfë
lymph gland	gjëndër limfatike
lymph node	nyjë limfatike
lymph vessel	enë limfatike
lymphatic system	sistem limfatik
lymphocyte	limfocit
lysosome	lizozomë
M	
macroevolution	makroevolucion
macromolecule	makromolekulë
maggot	krimb/larvë
magnification	zmadhim/forcim/përforcim
maintaining	ruajtje/mirëmbajtje
malaria	malarie
malathion	malation
malfunction	keqfunksionim
malignant	malinj
malnutrition	kequshqyerje
maltase	maltazë
maltose	maltozë
mammal(s)	gjitar/gjitarë
mammary gland	gjëndër e qumështit
manage	menaxhoj/administroj
manageable	i menaxhueshëm/i administrueshëm
mane	krifë/kreshtë
manipulated (independent) variable	variabël (i pavarur) i manipuluar
manufacturing	prodhim/industri përpunuese
marine	detar
marine biome	biomë detare
marrow	palcë e eshtrave
marsupial	marsupial
mass	masë
mass extinction	zhdukje në masë
mass number	numër i masës
mate	çiftoj
material	material
maternal immunity	imunitet nga nëna/imunitet maternal
melting	shkrirje/tretje/që shkrin/që tretet
measles	fruth
measurement	matje
mechanism	mekanizëm
medulla oblongata	palcë e zgjatur/medulë oblongata
meiosis	mejozë
melanin	melaninë
melanocyte cell	qelizë melanocite
melt(ing)	tres/shkrij/tretje/shkrirje
membrane	membranë

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
Mendelism	Mendelizëm
meninges	meningj/cipë e trurit
meningitis	meningjit
meniscus	menisk
menopause	menopauzë
menstrual cycle	cikël menstrual
menstruation	menstruacione
mention	përmend
mesentery	mezenter/palë e peritonit të zorrëve
mesoderm	mezodermë
mesophyll	mezofil/parenkimë/indi i brendshëm i gjethes
mesophyte	mezofit/bimë që jeton në zona me lagështi mesatare
messenger RNA (mRNA)	ARN mesazhere
metabolic	metabolik
metabolic waste	mbetje metabolike
metabolism	metabolizëm
metal	metal
metamorphic rock	shkëmb metamorfik
metaphase	metafazë
metastasis	metastazë
method	metodë/mënyrë
methylene blue	blu metileni
metric ruler	vizore e shkallëzuar/vizore metrike
metric system	sistem metrik
microbe(s)	mikrob/mikrobe
microclimate	mikroklimë
micro dissection	mikrondarje
microfilament	mikrofije
micrometer	mikrometër
micronucleus	mikrobërthamë
microorganism	mikroorganizëm
microscope	mikroskop
microscopic	mikroskopik
microtubule	mikrotubula
midbrain	tru i mesëm
migration	migrim/zhvendosje
milk	qumësht
milk tooth	dhëmb qumështi
milligram	miligram
milliliter	mililitër
millimeter	milimetër
mimicry	mimetizim/maskim/kamuflim
mineral	mineral
mitochondria	mitokondri
mitochondrion	mitokondri
mitosis	mitozë
mitotic cell division	ndarje qelizore mitotike

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
mixture	përzierje
model	model
modification	modifikim
molar	molar
mold	myk
molecular	molekular
molecular formula	formulë molekulare
molecule(s)	molekulë/molekula
Mollusca	molusqe/butakë
mollusk	molusk
Monera	monerë
monocotyledon	monokotiledon
monocycle	monocikël
monohybrid cross	kryqëzim monohibrid
monomer	monomer
monoploid	monoploid
monosaccharide	monosakarid
monoxide	monoksid
morphine	morfinë
morphology	morfologji
mortality	vdekshmëri
morula	morulë
mosaic	mozaik
mosquito	mushkonjë
moss(es)	myshk/moçalishte
moth	molë
motile	i lëvizshëm/që ka aftësi të lëvizë
motility	lëvizshmëri
motor nerve	nerv motorik
motor neuron	neuron motorik
movement	lëvizje
mucous membrane	membranë mukoze
mucus	mukus
multicellular	shumëqelizor/multiqelizor
multiple allele(s)	alele të shumëfishta/alele multiple
multiple birth	lindje multiple/e shumëfishtë/lindje e më shumë se një fëmije
multiple-gene inheritance	trashëgimi poligjenike
multiple	multiple/e shumëfishtë
multiply	shumëfishoj/shtoj
mumps	shyta
muscle	muskul
muscle contraction	kontraktim muskolor/kontraktim i muskujve
muscle fatigue	lodhje e muskujve
muscular	muskulor
muscular system	sistem muskolor
mushroom	kërpudhë

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
mussel	midhje/guaskë
mutagen	mutagjen
mutagenic agent	agjent mutagjenik
mutant	mutant/individ ose organizëm i përfutur me mutacion
mutate(d)	ndryshoj (i ndryshuar)
mutation	mutacion/ndryshim
mutualism	reciprokësi/mutualizëm/ndërsjellësi
mycelia	micela
mycelium	micelë
myelin sheath	këllëf mielin
myofibril	miofibril
myopia	miopi
N	
narcotic drug	drogë narkotike/bar narkotik
nasal cavity	kavitet nazal/zgavër e hundës
natural immunity	imunitet i lindur
natural selection	përzgjedhje natyrore/seleksionim natyror
naturally	natyror/i lindur
nature and nurture controversy	debati i lindur-i fituar
nearby	pranë/afër
nearsightedness	miopi/dritëshkurtër
nectar	nektar
negative feedback	fidbek negativ
negative	negativ
nematode	nematod
nephron	nefron
nerve	nerv
nerve cell (neuron)	qelizë nervore (neuron)
nerve cord	kordon/sistem nervor
nerve fiber	fije nervore
nerve impulse	ngacmim nervor
nerve net	rrjetë nervor/rrjet nervash
nervous system	sistem nervor
neural plate	pllakë nervore
neurohormone (neurotransmitter)	neurohormon (neurotransmetues)
neuromuscular junction	nyjë neuromuskulore
neuron	neuron
neurotransmitter	neurotransmetues/neuropërcjellës
neutral	neutral
neutralization	neutralizim
neutron	neutron
niche(s)	zgavër/nishë
nicotine	nikotinë
night blindness	niktalopi
nitrification	nitrifikim
nitrifying bacteria	azotobaktere/baktere të ciklit azotik
nitrogen cycle	cikël i azotit

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
nitrogen fixation	fiksimit i azotit
nitrogen-fixing bacteria	baktere azotifikuese
nitrogenous	azotik
nitrogenous waste	mbetje azotike
nocturnal	somnambul/e natës
node	nyjë
nodule	nyjës
noise pollution	ndotje akustike
non-communicable	i pakomunikueshëm/i patransferueshëm
nondisjunction	mosndarje
no placental mammal	gjitar joplacental
nonrenewable resources	burime të parinovueshme
nonvascular plant	bimë jovaskulare/pa enë përçuese
noradrenaline	noradrenalinë
nostril	vrinë/hojzë/flegër e hundës
notochord	shtyllë kurrizore
nourish	ushqej
nuclear fuel	energji bërthamore
nuclear membrane (envelope)	membranë (mbështjellëse) e bërthamës
nuclei	bërthamë
nucleic acids	acid nukleik
nucleoli	bërthamëza
nucleolus	bërthamëz
nucleotide	nukleotid
nurture	rris/kultivoj
numerous	të shumta
nutrient(s)	lëndë ushqyese
nutrition	ushqyerje
nutritional	ushqyes
nymph	nimfë/fazë e zhvillimit të larvave të insekteve
O	
objective	objektiv
observation	vëzhgim/vrojtim
observe	vëzhgoj/vrojtoj
obtain	marr/përftoj
occasionally	herë pas here/ndonjëherë
occur	ndodh
octopus	oktapod
ocular	okular
official	zyrtar
offset	filiz/latar
offspring	pasardhës
olfaction	nuhatje/shqisë e nuhatjes
olfactory bulb	bulb i nuhatjes
olfactory cell	qelizë e nuhatjes
omnivore	gjithçkangrënës
oncogene	onkogjen/që shkakton tumor

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
one gene-one polypeptide hypothesis	hipoteza një gjen-një polipeptid
ontogeny	ontogjenezë
oocyst	ovocist
oocyte	ovocit
oogenesis	ovogjenezë
open circulatory system	sistem qarkullimi i mbyllur
operon	operon
opinion	mendim/opinion
opium	opium
opossum	oposum/mi marsupial i Amerikës
opportunity	mundësi
optic nerve	nerv pamor
optical microscope	mikroskop optik
optimum	optimale
order	rend
organ	organ
organ system	sistem organesh
organelle(s)	organel(e)
organic	organik/organike
organic acid	acid organik
organic compound	përbërje organike
organism	organizëm
osmosis	osmozë
osmotic potential	potencial osmotik
osmotic pressure	presion osmotik
ossification	kockëzim
osteoarthritis	osteoartrit
osteoblast	osteoblast
osteocyte	osteocit
osteology	osteologji
osteoporosis	osetoporozë
outbreeding	autbriding
ova	vezë/ ovare
ovaries	vezore
ovary	vezore
overall	i përgjithshëm
overfishing	mbipeshkim
overgraze	tejmbjellje me kullotë
overproduction	mbiprodhim
oviduct	gyp i mitrës
oviparity	oviparitet
oviparous	ovipare
ovulation	ovulim
ovule	ovulë
ovum	vezë
oxidation	oksidim
oxygen consumption	konsum i oksigjenit

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
oxygen cycle	cikël i oksigjenit
oxygen-carbon dioxide cycle	cikli oksigjen-dyoksid karboni
oxyhemoglobin	oksihemoglobinë
oyster	gocë deti/ guacë/ midhje
ozone	ozon
ozone layer	shtresë ozoni
ozone shield	mbrojtëse e ozonit
P	
pacemaker	stimulues kardiak/pacemaker
paired	e çiftuar
Paleozoic	paleozoik
palisade mesophyll	mezofil rrethues
pancreas	pankreas
pancreatic duct	kanal pankreatik
pancreatic juice	lëng pankreatik/ lëng i pankreasit
paramecium	paramecium
parasite	parazit
parasitic relationship	lidhje parazitare/ lidhje parazite
parasitism	parazitizëm
parasympathetic nervous system (PNS)	sistem nervor parasimpatik (PNS)
parathyroid hormone	hormon paratiroid
parent cell	qelizë mëmë/ qelizë prind
parent generation	brez i prindërve/ gjeneratë e prindërve
parental care	kujdes prindëror
parietal lobe	lob parietal
parrot	papagall
Parthenogenesis	partenogjenezë
partial	i pjesshëm/ parcial
particular	i veçantë
passive immunity	imunitet pasiv
passive transport	transport pasiv
pasteurization	pasterizim
patella	patelë
pathogen(s)	patogjen(e)
pathogenic	patogjenik
peat	torfë
pedigree	pedigre
pedigree chart	pemë gjenealogjike
peer review	shqyrtim homolog/ shqyrtim në të njëjtin nivel
pellagra	pellagra
pelvis	pelvis
penicillin	penicilinë
penis	penis
pepsin	pepsinë
peptic ulcer	ulcerë peptike
peptidase	peptidazë
peptide bond	lidhje peptide

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
percentage	përqindje
perennial	shumëvjeçar/e
perform	kryej/ realizoj
pericardium	perikard
period	periudhë
peripheral nervous system	sistem nervor periferik
peristalsis	peristaltikë/ lëvizshmëri
permafrost	e ngrirë e përhershme
permeable	i përçueshëm
permit	lejoj/ leje
perspiration	djersitje
pest	pest
pesticide(s)	pesticid(e)
petal	petal
petri dish	pjatë Petri/ pjatë laboratori
petrification	ngurtësim
pH indicator	tregues pH
pH scale	shkallë pH
phagocyte	fagocit
phagocytosis	fagocitozë
pharynx	faring
phase contrast microscope	mikroskop me kontrast të fazës
phenol	fenol
phenotype	fenotip
phenylalanine	fenilalaninë
phenylketonuria(PKU)	fenilketonuri (PKU)
pheromone	feromon
phloem	floemë
phosphate	fosfat
phospholipid	fosfolipid
phosphorus	fosforik/ i fosforit
phosphorylation	fosforilim
photic zone	zonë fotike
photolysis	fotolizë
photon	foton
photosynthesis	fotosintezë
phototropism	fototropizëm
phylum	filium
physical	fizik
physiology	fiziologji
physiotherapy	fizioterapi
phytoplankton	fitoplankton
pigment	pigment
pill	tabletë
pimple	puçërr
pineal	pinal/ si pishë
pineal body	trup pineal

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
pinocytosis	pinocitozë
pioneer	pionier/ pararendës
pioneer species	specie pararendëse
pistil	pistil
pituitary dwarfism	nanizëm endokrin
pituitary gland	hipofizë/ gjëndër pituitare
placenta	placentë
placental mammal	gjitar placental
placental membranes	membrana placentë
plague	plagë
plankton	plankton
plant	bimë
plasma	plazmë
plasma membrane	membranë plazmatike/ membranë e plazmës
plasmid	plazmid
plasmolysis	plazmolizë
plastid	plastid
platelet	platelë/ pllakëz
Platyhelminthes	Platyhelminthes
pleura	pleurë
pleural cavity	kavitet pleural
plexus	pleksus
pneumonia	pneumoni
poaching	gjueti ilegale
point mutation	mutacion pikë
poisonous	helmues
polar zone	zonë polare
pole	pol
polio	poliomelit
pollen grain	kokrrizë poleni
pollen tube	gyp poleni
pollination	polenizim
pollutant	ndotës
pollution	ndotje
polygenic	poligjenik
polygenic traits	karakteristika poligjenike
polymer	polimer
polymerase chain reaction(PCR)	reaksion zinxhir i polimerazës (PCR)
polymorphism	polimorfizëm
polyp	polip
polypeptide	polipeptid
polyploidy	poliploidi
polysaccharide	polisakarid
pond	pellg/ grup
population	popullsi/ popullatë
population density	dendësi popullsie
population genetics	gjenetikë e popullatës

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
positive feedback	përgjigje pozitive
posterior	i pasmë/ posterior
potential	i mundshëm/ potencial
pouched mammal	marsupial
precipitation	precipitim/rënie
predation	grabitje
predator	grabitqar
predator-prey relationship	marrëdhënia grabitqar-pre
predatory	grabitqar
predict	parashikoj
prediction	parashikim
pregnancy	shtatzëni
premature birth	lindje para kohe/ lindje premature
prepare	përgatis
present-day	ditë aktuale/ ditë e sotme
preserve	ruaj
prevent	parandaloj
prevention	parandalim
prey	pre
primarily	kryesisht/ parimisht
primary consumer	konsumator parësor
primary productivity	produktivitet parësor
primary root	rrënjë parësore
primary succession	trashëgimi e parë
primate	primat
probability	probabilitet
procedure	procedurë
process	proces
producer	prodhues
product	prodhim
progesterone	progesteron
prohibit	ndaloj
prokaryote	prokariot
promoter	promotor/ nxitës
property	veçori/ karakteristikë/ pronë
prophase	profazë
proportion	përpjesëtim/ proporcion/ raport
proposal	propozim
prostaglandin	prostaglandinë
prostate gland	gjëndër e prostatës
protease	proteazë
protect	mbroj
protein	proteinë
prothrombin	protrombinë
proton	proton
protoplasm	protoplazmë
protozoan	protozoar

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
provide(d)	siguroj (siguruar)
pseudopod	pseudopod
psychosis	psikozë
ptyalin	ptialinë
puberty	pubertet
pulmonary artery	arterie pulmonare
pulmonary circulation	qarkullim pulmonar
pulmonary vein	venë pulmonare
pulp	pulpë/ tul
pulse	puls/ impuls
punctuated equilibrium	ekuilibër në intervale
pupa	krizalidë
pupil	pupilë
pure	i pastër/ puro
pure dominant	dominues i mirëfilltë
pure recessive	recesiv i pastër
purine	purinë
purple	e purpurt
pus	qelb
pyloric sphincter	sfinkteri pilorik
pyramid	piramidë
pyramid of biomass	piramidë e biomasës
pyramid of energy	piramidë e energjisë
pyrimidine	pirimidinë
pyruvic acid	acid piruvik
Q	
qualitative	cilësor
quality	cilësi
quantitative	sasior/i matshëm
quarantine	karantinë
quinine	kininë
quotation	citim
R	
radial symmetry	simetri radiale
radiant energy	energji rrezatuese
radiation	rrezatim
radiation	rrezatim
radicle	rrënjëz
radioactive	radioaktiv
radioactive dating	datim radioaktiv
radioactive element	element radioaktiv/ lëndë radioaktive
radio-carbon method	metodë radiokarboni
radiotherapy	radioterapi
radius	rreze
ragweed	kryqëz
random	i rastësishëm
rapidly	shpejt/ me shpejtësi

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
reabsorption	riabsorbim/ rithithje
reactant	reaktant
reaction rate	shpejtësi e reaksionit
recently	së fundmi
receptacle	shtrat lulor/ mbajtës
receptor	receptor
receptor molecule(s)	molekulë(a) receptore
recessive	recesiv
recessive gene	gjen recesiv
recombinant DNA	ADN rikombinante
recombination	rikombinim
recombination gamete	gametë rikombinimi
record	regjistroj/ e dhënë
recover	rikuperim
rectum	rektum
recycle	ricikloj
recycling	riciklim
red blood cell	rruazë e kuqe e gjakut
red corpuscle (red blood cell)	rruazë e kuqe (rruazë e kuqe e gjakut)
reduced	i reduktuar
reduction	reduktim/ pakësim
reduction division (meiosis)	ndarje reduktimi (mejozë)
reflex	refleks
reflex arc	hark refleksi
reflex center	qendër refleksi
reforestation	ripyllëzim
refractory period	periudhë refraktare
refute	refuzoj/hedh poshtë
regeneration	rigjenerim
regular	i rregullt
regulated	i rregulluar
regulation	rregullim/ rregullore
related	i lidhur/ përkatës
relationship	marrëdhënie
relative dating	kronologji relative
release	lëshim/ çlirim
reliable	i besueshëm
rely on	bazohem në/ mbështetem
remain	mbetem
remote	i largët/ në distancë
renal artery	arterie renale
renal circulation	qarkullim renal
renal portal vein	venë portale renale
renal vein	venë renale
renewable	i rinovueshëm
renewable resource(s)	burim i rinovueshëm/ burime të rinovueshme
rennin	reninë

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
replicate	replikoj/ kopjoj
replication	replikim/ kopjim
represent	paraqes/ përfaqësoj
reproduce	riprodhoj
reproduction	riprodhim
reproductive isolation	izolim i riprodhimit
reptile	zvarranik
require	kërkoj
research plan	plan studimi
researcher	kërkues/ studiues
resemble	ngjasoj
residue	mbetje
resistance	rezistencë
resource(s)	burim(e)
resources management	menaxhim i burimeve/ administrim i burimeve
respiration	frymëmarrje
respiratory chain	zinxhir i frymëmarrjes/ zinxhir respirator
respiratory surface	sipërfaqe frymëmarrëse/ sipërfaqe e frymëmarrjes
respiratory tract	aparati i frymëmarrjes
response	përgjigje
resting potential	potencial i qetësisë/ potencial i pushimit
resting stage (interphase)	stad i pushimit (interfazë)
restriction enzyme	enzimë kufizimi
result	rezultat
reticulum	retikulum
retina	retinë
retrovirus	retrovirus
Rh negative blood	gjak rezes negativ/ gjak Rh-
Rh positive blood	gjak rezes pozitiv/ gjak Rh+
Rhesus factor (Rh factor)	faktori i rezusit (faktor Rh)
rheumatic fever	ethe reumatike
rheumatoid arthritis	arrit reumatoid
rhizoid	që i ngjan rrënjës/ rizoid
rhizome	rizomë
rib	brinjë
rib cage	kafaz i kraharorit
riboflavin	riboflavinë
ribonucleic acid (RNA)	acid ribonukleik (ARN)
ribose	ribozë
ribosomal RNA	ARN ribozomale
ribosome(s)	ribozom(e)
ricketts	rakitizëm
ringing	lidhje në varg
ringworm	dermatofitozë
rip	gris/ çaj
ripped	e grisur/ e çarë
risk	rrezik/ risk

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
RNA polymerase	ARN polimerazë
roach	skort
Rocky mountain spotted fever	sëmundje blu (RMSF)
rodent	brejtës/ rodent
root	rrënjë
root hair	qime rrënjë
root module	modul rrënje
root pressure	presion i rrënjës
rotation of crops	rotacion i kulturave
roughage	foragjer i trashë
roundworm	nematodë
routine	rutinë/ i zakonshëm
rubella	rubeolë
rudimentary organ	organ rudimentar/ organ i pazhvilluar
ruminant	ripërthypës
runner	stolon
S	
Sabin vaccine	vaksinë Sabin
saccharide	sakarid
saccharin	saharinë
salamander	salamandër
saline	i kripur
salinity	kripësi/salinitet
saliva	pështymë
salivary amylase	amilazë e gjëndrës së pështymës
salivary gland	gjëndër e pështymës
Salk vaccine	vaksinë Salk
salmon	salmon
salmonella	salmonelë
salt marsh	kënetë e kripur
salt water	ujë i kripur
sample	kampion/ mostër/ model
sand	rërë
sandy soil	dhe ranor/ tokë ranore
sanitary	sanitar
sap	limfë
saprophyte	saprofit
saturated fats	yndyra të ngopura
scale	shkallë/shkallëzot
scallop	guaskë
scarcity	mungesë/ skarcitet
scavenger	pastrues/ eliminues
schizophrenia	skizofreni
Schwann's cell	qelizë e Schwann-it
science	shkencë
scientific method	metodë shkencore
scientific theory	teori shkencore

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
scientist	shkencëtar
scion	pipth/ kalem
sclera	sklerë
sclereid	sklereid
sclerosis	sklerozë
scorpion	akrep
scrotum	skrotum
scurvy	skorbut
sea anemone	anemonie e detit
sea cucumber	kastravec deti
sea urchin	iriq deti
seal	fokë
sebaceous gland	gjëndër dhjamore
sebum	sebum/ vaj i lëkurës
second filial generation	brez i dytë
secondary consumer	konsumator dytësor
secondary mycelium	micelium sekondar
secondary sexual characteristics	karakteristika seksuale dytësore
secondary succession	trashëgimi e dytë
secretin	sekretinë
secretion	sekretim
sedimentary strata	shtresë sedimentare
seed	farë
seed dispersal	përhapje e farës
seep out	depërtoj/ rrjedh
segment	segment
segregation	segregim/ ndarje
selection	zgjedhje/ përzgjedhje/ selektim
selective breeding	mbarështim selektiv
selective permeability	përshkueshmëri selektive
selective permeable membrane	membranë e përshkueshme selektive
self-fertilization	vetëfertilizim
self-pollination	vetëpolenizim
semen	semen
semicircular canal	kanal gjysmëqarkullues
semicircular valve	valvul gjysmëqarkulluese
seminal vesicle	vezikul seminale
seminiferous tubule	gyp farësjellës
semipermeable membrane	membranë gjysmë e përshkueshme
sensitivity	ndjeshmëri/ sensitivitet
sensitization	rritje e ndjeshmërisë/ sensitizim
sensor	sensor
sensory area	zonë ndijuese
sensory nerve fiber	fije e nervit ndijues
sensory neuron	neuron ndijues
sensory receptor	receptor ndijues
separate	ndaj

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
septum	septum/ mur ndarës
sequence(s)	sekuencë(a)/ rend/ radhë
series	seri
serum	serum
served as	përdorur si/ shërbyer si/ në funksionin si
sessile	sesil
setup	konfiguroj/ ngre/ rregulloj
sewage	ujëra të zeza
sex cell	qelizë seksuale
sex chromosome	kromozom seksual
sex hormone	hormon seksual
sex organ	organ seksual
sex-linkage inheritance	trashëgimi me bashkëlidhje seksuale
sex-linked gene	gjen i lidhur seksualisht
sex-linked trait	tipar me lidhje seksuale
sexual	seksual
sexual generation	gjeneratë seksuale/ brez seksual
sexual maturity	pjekuri seksuale
sexual reproduction	riprodhim seksual
sexually transmitted diseases	sëmundje seksualisht të transmetueshme
shark	peshkaqen
shore	breg
shortsightedness	miopi/ dritëshkurtësi
shoulder joint	artikulacion i krahut/ nyjëtim i krahut
shrub(s)	gëmushë(a)/ ferrë(a)
Siamese twin	binjak siamez
sibling(s)	motër/vëlla/ motra/vëllezër
sickle cell	qelizë falciforme/ qelizë në formë drapëri
sickle cell anemia	anemi me qeliza falciforme
side effect	efekt anësor/ efekt i padëshirueshëm
significance	domethënie/ rëndësi
simple microscope	mikroskop i thjeshtë
simple reflex action	veprim refleksi i thjeshtë
simple sugar (monosaccharide)	sheqer i thjeshtë (monosakarid)
single circulation	qarkullim i vetëm
single-gene trait	tipar me një gjen
Sino-atrial node (S-A node)	nyjë sinoatriale (nyjë SA)
sinus	sinus
siphon	sifon
site	sajt/ vend/ shesh/ terren/ sit
skeletal muscle	muskul skeletor
skeletal system	sistem skeletor
skeleton	skelet
sketch	skicë/ vizatim/ identikit
skin	lëkurë
skull	kafkë
sleeping sickness	sëmundje e gjumit

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
slide	rrëshqas/ rrëshqitje
sludge	llum/ fundërr
small intestine	zorrë e hollë
smallpox	li
smog	tym/ smog
smooth muscle	muskul i lëmuar
sneezing reflex	refleks i shfryrjes së ajrit
soak	thith
soda	sodë
sodium	natrium/ sodium
sodium bicarbonate	bikarbonat natriumi
sodium chloride	klorur natriumi
sodium ion	jon natriumi
soil	dhe/ tokë
soil conservation	ruajtje e tokës
soil depletion	varfërim i tokës
soil erosion	erozion i tokës/ gërryerje e tokës
solar energy	energji diellore
solid bone	kockë e fortë
solute	lëndë e tretur/ tretësirë
solution	tretësirë/ zgjidhje
solvent	tretës
somatic	somatik
somatic cell	qelizë somatike
somatic nervous system	sistem nervor somatik
soot	blozë
sort	rendis/ ndaj/ klasifikoj
source	burim
specialized	i specializuar
speciation	formim i llojeve/ formim i specieve
species	specie
species diversity	diversitet i specieve
specific	specifik
specificity	specifikë/ specificitet
specimen	specimen/ mostër/ kampion/ ekzemplar
spectacular	mahnitës/ i mrekullueshëm/ spektakolar
spectrum	spektër
sperm	spermë
sperm duct	kanal i spermës
sperm nuclei	bërthama të spermës
spermatid	spermatid
spermatocyte	spermatocit
spermatogenesis	spermatogjenezë
spermatophyte	spermatofit
sphincter	sfinkter
spike	kunj/ pykë
spill	derdh

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
spinal column	shtyllë kurrizore/ kolonë vertebrale
spinal cord	palcë e shtyllës kurrizore
spinal nerve	nerv i shtyllës kurrizore/ nerv spinal
spindle	bosht
spindle fiber	fije e boshtit/ fibër e boshtit
spleen	shpretkë/ splen
splice	lidhje/ ndërfitje
splits	ndarje
sponge	sfungjer
sponge bone	kockë sfungjore
spongy layer	shtresë sfungjore
spongy mesophyll	mezofil sfungjor
spongy tissue	ind sfungjor
spontaneous generation theory	teori e gjeneratës së rastësishme
spontaneous mutation	mutacion spontan
sporangium	sporangium
spore	spore
spore reproduction	riprodhim me spore
sporophyte generation	brez sporofit/ gjeneratë sporofite
sporulation	formim i sporeve/ sporulim
spot	pikë/ zonë
sprain	përdredh/ përdredhje
spray	spërkat/ spërkatje/ sprej
sputum	pështymë/ sputum
square	katror
squid	kallamar/ kalmar
stability	stabilitet/ qëndrueshmëri
stable	i qëndrueshëm
stain	njollë
staining	njolloso/ duke njollosur
stalk	kërcell
stamen	thekë
staminate flower	lule mashkullore
staphylococcus	stafilokok
starch	niseshte
starfish	yll deti
statement	pohim
steady state	gjendje e pandryshueshme/ gjendje e qëndrueshme
stem	trung/ këmbëz
stereomicroscope	stereomikroskop
stereoscope	stereoskop
sterile	steril
sterility	infertilitet/ sterilitet
sterilization	sterilizim
sterilizing	sterilizues
sternum	sternum
steroid	steroid

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
stethoscope	stetoskop
stigma	krezë/ njollë
stimulate	stimuloj/ nxis
stimuli	stimulues/ nxitës
stimulus	stimul/ nxitje
stinging cell	qelizë shpuese
stock	stok/ gjendje/ nënshartesë/ kapë
stolon	stolon/ kërcell nëntokësor
stomach	stomak
stomata (stoma)	stomata (stomë)
stops	ndalesa/ ndalime
storage	ruajtje/ depozitim/ magazinim
storage tissue	ind depozitues
strains	raca/ tendosje
strand	fije/ fibër/ plazh
stream	rrymë
streptococcus	streptokok
streptomycin	streptomycinë
striated muscle	muskul i tërhequr
strip	shirit/ rrip/ rrjep
strip cropping	kultivim në shirita
stroma	stromë/ strumë
structural formula	formulë strukturore
structure	strukturë
style	stil
subsoil	nëntokë/ taban
subspecies	nënspecie/ specie të një rendi më të ulët
substance	substancë/ lëndë
substrate	substrat
succession	suksesion/ trashëgimi
sucker	thithës
sucrase	sukrazë
sucrose	sukrozë
suction pressure	presion i thithjes
sulfa drug	bar sulfonamid
sulfur	squfur/ sulfur
sulfur dioxide	dyoksid squfuri
superior vena cava	vena cava superiore
surface tension	tension i sipërfaqes/ tendosje e sipërfaqes/ tension sipërfaqësor
surgery	kirurgji
surrogate parent	prind surrogat/ prind zëvendësues
surround	rrethues
survival	mbijetesë
survival of the fittest	mbijetesë e më të fortit
survive(d)	mbijetoj(i mbijetuar)
suspension	pezulli/suspension

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
sustainable use	përdorim i qëndrueshëm
suture	qepje/ suturë
swamp	moçal/ kënetë
sweet gland	gjëndër e djersës
swim-bladder	qeskë ajri
symbiosis	simbiozë
symbiotic	simbiotik
sympathetic	simpatetik
sympathetic nervous system	sistem nervor simpatetik
symptom	simptomë
synapse	sinaps
synthesis	sintezë
synthesize	sintetizoj
synthetic circulation	qarkullim sintetik
systole	sistol
systolic pressure	presion sistolik
T	
tadpole	fulterëz
taiga	tajgë
tail fin	fletë e bishtit
tanker	depozitë/ rezervuar
tap root	rrënjë boshtore
tapeworm	krimb/ parazit
tar	katran/ hi
taste bud	receptor i shijimit
taxonomy	taksonomi
Tay-Sachs disease	sëmundje Tay-Sachs
technique	teknikë/ metodë
technology	teknologji
telophase	telofazë
temperate deciduous forest	pyll gjetherënës me temperaturë mesatare
temperate zone	zonë me temperaturë mesatare
temperate inversion	inversion mesatar / inversion i moderuar
template	model/ shabllon
tend to	prire/ kam tendencën të
tendon	tendinë
tentacle	tentakulë
terminal bud	receptor terminal
termite	termite
terrace	brezare/ tarracë
terrestrial	tokësor/ i tokës
terrestrial biome	biomë tokësore
territory	territor
test cross	test kryqëzimi
testis	testikul
testosterone	testosteron
tetanus	tetanos

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
tetrad	grup katërsh/ tetrad
tetraploid	tetraploid
thalassemia	talasemi
theory	teori
theory of use and disuse	teoria e përdorimit dhe mospërdorimit
therapy	terapi
thermal pollution	ndotje termike
thicker	trashës/ trashësues
third-level consumer	konsumator i nivelit të tretë
thoracic duct	kanal i kafazit të kraharorit
thorax	kraharor/toraks
threshold	prag/kufi
thrombin	trombinë
thromboplastin	tromboplastinë
thrombosis	trombozë
thrombus	tromb
thymine	timinë
thymus gland	gjëndër e timusit
thyroid gland	gjëndër tiroide
thyroid-stimulating hormone (TSH)	hormon nxitës i tiroides (TSH)
thyroxine	tiroksinë
tibia	tibia
tissue culture	kulturë indi
tissue fluid	lëng indi
tissue(s)	ind(e)
tobacco	duhan
ton	ton
tongue rolling	mbledhje tub e gjuhës
tonsil	bajame/tonsil
tonsillitis	tonsilit
tooth decay	prishje e dhëmbit/karies
tooth root	rrënjë dhëmbi
toothpick	kunj dhëmbësh/kruajtëse dhëmbësh
topsoil	shtresë e sipërme toke
toxic	toksik/ helmues
toxin(s)	toksinë(a)
trace element	element gjurmë/gjurmë
trachea	trake
tracheophyte	trakeofit
trade-off	shkëmbim
traffic	trafik/qarkullim
trait(s)	tipar(e)
transcription	transkriptim
transduction	transduktim
transfer	transferoj
transfer RNA (t RNA)	ARN transportuese (tARN)
transformation	transformim

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
transfusion	transfuzion
transgenic	transgjenik
translation	translatim/përkthim
transmission	transmetim/ transferim
transmit	transmetoj
transpiration	transpirim/avullim
transpiration pull	tërheqje transpirimi
transplant	transplant
transport system	sistem transporti/ sistem transportues
transverse colon	kolonë transversale/muskul transversal
transverse section	seksion transversal
trauma	traumë
treatment	trajtim
treat	trajtoj
trend	trend/ tendencë
trial	provë/ analizë
triceps	triceps
trilobite	trilobit
translocation	translokim
triple-beam balance	peshore me tre krahë
triplet code	kod triplet
triploid	triploid
trophic level	nivel trofik
tropical rain forest	pyll tropikal
tropical zone	zonë tropikale
tropism	tropizëm
trypsin	tripsinë
tuber	tubth/bulb
tuberculosis	tuberkuloz
tubing	tubim
tubule	gyp/tubth
tumor	tumor
tundra	tundër
turbidity	turbullirë
turgid	i ënjtur/i fryrë
turgor pressure	presion i ënjtjes
Turner’s syndrome	sindromë e Turnerit
typhoid	tifoid
U	
ulcer	ulcerë
ulna	kockë e jashtme e parakrahut/ulna
ultracentrifuge	ultracentrifugë
ultrafiltration	ultrafiltrim
ultrasound	ultratingull
ultraviolet light	dritë ultraviolet/dritë ultravjollcë
umbilical cord	kordon umbilikal
umbilicus	kërthizë

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
undergo	i nënshtrohem diçkaje
unicellular	njëqelizor
universal recipient	marrës universal
unsaturated fats	yndyra të pangopura
uracil	uracil
uranium	uranium
urban desert	shkretëtirë urbane
urbanization	urbanizim
urea	ure
urease	ureazë
ureter	kanal i urinë/uretër
urethra	uretër
uric acid	acid urik
urinary bladder	fshikëz urine
urinary system	sistem urinar
urine	urinë
uterine lining	veshje e uterusit
uterus	uterus
utilize	shfrytëzoj/ përdor
V	
vacant	bosh/ i lirë/vakant
vaccinated	i vaksinuar
vaccination	vaksinim
vaccine	vaksinë
vacuole(s)	vakuolë(a)
vagina	vaginë
valid	i vlefshëm/i mirëqenë
valine	valinë
valuable	i çmueshëm
valve	valvul
vane	fletë/ flamur
variability	variabilitet/ ndryshueshmëri
variable	variabël/ndryshore
variable factor	faktor variabël/ faktor i ndryshueshëm
variation	variacion
variegated leaf	gjethe shumëngjyrëshe/gjethe e larmë
variety	varietet/lloj
various	i ndryshëm/ të ndryshme
vas deferens	kanal i spermës/vas deferens
vascular bundle	tufë përçuese/tufë vaskulare
vascular cylinder	cilindër përçues
vascular plant	bimë vaskulare/bimë me enë përçuese
vascular ray	rreze përçuese
vascular system	sistem përçues/sistem vaskular
vascular tissue	ind përçues/ind vaskular
vasoconstriction	ngushtim i enëve përçuese/vazokonstriksion
vasodilation	zgjerim i enëve përçuese/vazodilacion

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
vasopressin	vazopresinë
vector	vektor
vegetation	bimësi
vegetative propagation	përhapje vegjetative/shumim vegjetativ
vein	venë
vena cava	vena cava
venereal disease	sëmundje seksualisht e transmetueshme /sëmundje venereale
venous flow	qarkullim venoz/qarkullim në venë
ventral	ventral/ barkor
ventral blood vessel	enë gjaku ventrale
ventral nerve cord	sistem nervor ventral
ventral root	rrënjë ventrale
ventricle	ventrikul
venule	venë e vogël/venulë
Venus flytrap	bimë kënetore insekt-ngrënëse
vertebra(e)	vertebër(a)
vertebral column	kolonë vertebrale/shtyllë kurrizore
vertebrate(s)	vertebror(ë)
vesicle	vezikul/fshikëz
vessel	enë përçuese/enë gjaku
vestigial	rudiment/organe rudimentare
vestigial	i mbetur/rudimentar
vigorously	fuqishëm/fuqimisht
villi	push/vile
villus	fijëz/vilus
viral disease	sëmundje virale
virus	virus
viscera	përbrendësa
visceral muscle	muskul përbrendësor
visible spectrum	spektër i dukshëm
vital	jetik
vital capacity	kapacitet jetik
vitamin	vitaminë
viviparous	vivipare
vocal cords	korda vokale/korda të zërit
volume	vëllim
voluntary action	veprim vullnetar/aksion vullnetar
voluntary behavior	sjellje vullnetare
voluntary muscle	muskul i vullnetshëm
volunteer	vullnetar
W	
waiting	pritje/në pritje
walnut	arrë
warm-blooded	me gjak të ngrohtë/gjakngrohtë
warning coloration	ngjyrosje paralajmëruese
waste	mbetje

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
water potential	potencial uhor
water vascular system	sistem vaskular i ujit
water-cycle	cikël uhor
wavelength	gjatësi vale
wax layer	shtresë dylli
weasel	nuselalë/bukël
weather	mot
weathering	gërryeje
web	rrjetë
weed killer	barvrasës/herbicid
wetland	ligatinë
wet-mount slide	lamë e anës së njomë
whale	balenë
wheat	grurë
white blood cell	rruazë e bardhë e gjakut
white corpuscle	rruazë e bardhë
white matter	substancë e bardhë
whole blood	gjak komplet
whooping cough	kollë e mirë/pertusis
wildlife conservation	ruajtje e jetës së egër
wilt	vyshkje
wind break	erëthyes
wind erosion	erozion nga era
wind pollination	polenizim nga era
windpipe	laring/ trake
wingspan	distancë midis krahëve
within	brenda
womb	mitër
woody fiber	fije e drunjtë
woody stem	trung i drunjtë
woolly mammoth	mamuth leshator
worker bee	bletë punëtore
worm	krim
X	
xanthophyll	ksantofil
xanthoproteic test	provë ksantoproteike
X-chromosome	kromozom X
xylem	ksilemë
Y	
Y-chromosome	kromozom Y
yeast	maja
yeast fermentation	fermentim me maja
yolk	e verdhë veze
yolk sac	qeskë e të verdhës së vezës

High School Living Environment Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
Z	
zonation	zonim/ ndarje në zona
zooplankton	zooplankton
zygote	zigotë